

Sygn. akt IX Ca 105/17 (upr.)

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lutego 2017 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodnicząca:	SSO Bożena Charukiewicz,
-----------------	--------------------------

po rozpoznaniu w dniu 15 lutego 2017 r. w Olsztynie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w B.

przeciwko B. P.

o zapłatę,

na skutek apelacji powódki od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 29 listopada 2016 r., sygn. akt X C 2997/16upr.,

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie III. w ten sposób, że zasądza od

pozwanej na rzecz powódki kwotę 616,48 zł (sześćset szesnaście złotych czterdzieści osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 100 zł (sto złotych) tytułem zwrotu części kosztów procesu za instancję odwoławczą.

Bożena Charukiewicz

Sygn. akt IX Ca 105/17

UZASADNIENIE

Powódka (...) S.A. z siedzibą w B. wniosła o zasądzenie od pozwanej B. P. kwoty 3.902,18 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazała, że na podstawie umowy pożyczki pozwana

zobowiązała się spłacić zaległość w 60 tygodniowych ratach, a dokonała spłaty jedynie kwoty 589,40 zł. Na dzień wniesienia pozwu do zapłaty pozostało: 2.663,20 zł tytułem należności głównej oraz kwota 1.238,98 zł tytułem skapitalizowanych odsetek naliczonych do 13 maja 2016 r. Na odsetki te składają się odsetki maksymalne naliczone od przeterminowanych wpłat oraz od kwot i terminów wymagalności poszczególnych rat pożyczki do 13 maja 2016

r. Nadto powódka domagała się odsetek ustawowych za opóźnienie od całości zadłużenia, tj. od kwoty 3.902,18 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Postanowieniem z 16 czerwca 2016 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie, w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 818878/16 przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Olsztynie, stwierdzając brak podstaw do wydania nakazu zapłaty.

Pozwana B. P. nie stawiała się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę, nie żądała przeprowadzania rozprawy w swojej nieobecności oraz nie złożyła w sprawie wyjaśnień ustnie lub na piśmie.

Wyrokiem zaocznym z dnia 29 listopada 2016 r. Sąd Rejonowy w Olsztynie zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.826,87 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16 maja 2016 r. do dnia zapłaty. Oddalił powództwo w pozostałym zakresie, zniósł wzajemnie koszty procesu między stronami oraz wyrokowi nadał rygor natychmiastowej wykonalności.

Sąd Rejonowy ustalił, że pozwana B. P. zawarła w dniu 8 maja 2012r. umowę pożyczki gotówkowej z powódką (...) S.A. w B.. Kwota pożyczki wynosiła 1.700 zł, opłata przygotowawcza 170 zł, ubezpieczenie 0 zł, dodatkowa opłata przygotowawcza 170 zł, odsetki kapitałowe 247,63zł i łączny koszt obsługi pożyczki w domu 964,97zł. Pożyczka miała być spłacona w 60 ratach tygodniowych po 54,21zł, obsługiwanych w domu pożyczkobiorcy, zgodnie z harmonogramem.

Pozwana dokonała spłaty pożyczki w kwocie 589,40zł w 6 ratach tygodniowych, spłaty dalszych zaprzestała, wobec czego pożyczkodawca wypowiedział umowę i postawił w stan wymagalności całe roszczenie.

W ocenie Sądu Rejonowego powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Podstawę faktyczną odpowiedzialności pozwanej stanowiła umowa pożyczki z 8 maja 2012r. Jej kwota wynosiła 1 700zł, a nie jak wskazała powódka, 3 252,60zł i poza opłatami przygotowawczymi i oprocentowaniem, obejmowała także opłatę za obsługę pożyczki w domu. Jej wysokość wyniosła 964,97zł, a oznaczało to, że opłata za jedną wizytę w domu wynosiła 16,08zł, skoro rat do odbioru było 60. Pozwana opłaciła 6 rat w różnych kwotach, niezgodnie z harmonogramem. Z tego względu w ocenie Sądu, powódka mogła domagać się z tytułu obsługi pożyczki w domu opłat za 8 wizyt, skoro już 7 była bezskuteczna i po powstaniu zaległości za dwie kolejne raty, doszło do wypowiedzenia umowy. Za obsługę w domu mogła domagać się więc kwoty 8 x 16,08zł, czyli 128,64zł i taką kwotę Sąd uwzględnił za obsługę w domu. Kolejne wizyty w domu nie nastąpiły, skoro pozwana żadnej kwoty już nie spłaciła, a pożyczka została ostatecznie wypowiedziana i postawiona w stan natychmiastowej wykonalności. Sąd na podstawie doświadczenia życiowego i logiki nie przyjął stanowiska powódki, jakoby pomimo braku spłaty raty 7 i 8, powódka nadal przychodziła do pozwanej przez kolejnych 52 tygodni po następne raty pożyczki. Okoliczności takiej powódka nie udowodniła, a doświadczenie życiowe i logika wskazywały, że wobec całkowitego zaprzestania spłaty dwóch kolejnych rat, powódka już do domu pozwanej po pieniądze nie przychodziła. Tym samym uwzględnienie całej kwoty za obsługę pożyczki w domu oznaczałoby przyznanie powódce wynagrodzenia za świadczenie, którego de facto wobec konsumenta nie wykonała. Skoro Sąd nie uwzględnił obsługi pożyczki od raty 9, zatem również wyliczenia odsetek od poszczególnych rat, nie zasługiwały na uwzględnienie.

Pożyczka wyniosła 1 700zł, wraz z dwiema opłatami, ubezpieczeniem, odsetkami i oprocentowaniem zaległość wyniosła 2 416,27zł. Zaległość pozwanej płatna w ratach tygodniowych wynosiła więc łącznie kapitał, odsetki dalsze ustawowe, opłaty i ubezpieczenie, powiększona o odsetki umowne w wysokości 247,63zł. Do tego należało doliczyć opłatę za obsługę w domu 8 rat czyli 128,64zł, po których dalsze spłaty nie nastąpiły i po których doszło do wypowiedzenia umowy pożyczki. Tymczasem powódka naliczyła opłatę za obsługę w domu wszystkich 60 rat, która po braku spłaty 6 raty już nie wystąpiła i określiła je na łącznie 964,97zł. Wyliczając odsetki od każdej raty naliczała je również od kwoty za obsługę pożyczki w domu, gdy kwota ta nie znajdowała uzasadnienia dla jej uwzględnienia. Opłata za obsługę pożyczki w domu po 8 racie była nienależna.

Zdaniem Sądu Rejonowego na przyznaną kwotę powinna się składać kwota zadłużenia łącznego 2 416,27zł (kapitał pożyczki, 2 opłaty przygotowawcze, odsetki umowne, koszty ubezpieczenia ozł), nadto opłata za obsługę pożyczki w domu za 8 rat w kwocie łącznie 128,64zł, pomniejszonego o dokonaną spłatę w kwocie 589,40zł. Dało to łącznie kwotę 1 826,87zł, z dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie. Podstawę prawną wyroku stanowiła umowa łącząca strony i art. 720§1 k.c.

Z tego również względu oświadczenia powoda co do wysokości roszczenia i poszczególnych składników żądania, w tym szczególnie skapitalizowanych odsetek, były niewiarygodne, nielogiczne i wymagały trzeźwej oceny pomimo braku konkretnych zarzutów pozwanej. Z łączącej strony umowy wynikało, że pozwana otrzymała 1.700 zł, a nie 3.252,60 zł, jak wskazano w pozwie i kwota 1.700 zł stanowiła wysokość pożyczki. O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c. Wyrokowi został nadany rygor natychmiastowej wykonalności.

Powódka zaskarżyła powyższy wyrok w części oddalającej powództwo w kwocie 2.075,31 zł oraz w zakresie kosztów procesu. W apelacji zarzuciła:

1. błędy w ustaleniach faktycznych poprzez:

- ustalenie, iż w wyniku braku spłaty przez pozwaną dwóch kolejnych rat pożyczki, powód zaprzestał wykonywania czynności obejmujących obsługę pożyczki w domu pozwanej,
- przyjęcie dokonania przez powoda wypowiedzenia umowy o pożyczkę gotówkową pomimo braku ku temu jakichkolwiek podstaw w materiale dowodowym,
- nieuwzględnienia faktu pozostawiania przez powoda w gotowości do odbioru należnych i wymagalnych rat pożyczki, a w konsekwencji czego również pominięcie ponoszenia przez powoda kosztów czynności składających się na obsługę pożyczki, w tym w szczególności stałych kosztów pracowniczych ponoszonych niezależnie od świadczenia obsługi pożyczki w domu pozwanej;

2. naruszenie art. 100 zd. 1 k.p.c. poprzez nieznaidujące podstaw w treści zapadłego rozstrzygnięcia wzajemne zniesienie pomiędzy stronami kosztów procesu z pominięciem stosunku w jakim powód wygrał sprawę, tj. w wysokości 47% wysokości żądania.

Wskazując na powyższe zarzuty powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku zaocznego poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kwoty w łącznej wysokości 3.902,18 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 16 maja 2016 roku do dnia zapłaty, zapłaty (tj. podwyższenie zasądzonej kwoty o kwotę 2.075,31 zł) oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych za obie instancje, ewentualnie wniosła o uchylenie wyroku zaocznego w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest tylko częściowo zasadna.

Sprawa toczyła się w postępowaniu uproszczonym, dlatego uzasadnienie Sądu II instancji ma formę wynikającą z treści art. 505¹³ § 2 k.p.c.

W pierwszym rzędzie Sąd Okręgowy wskazuje, że w postępowaniu uproszczonym, z uwagi na ograniczony zakres kognicji Sądu odwoławczego oraz katalog zarzutów apelacyjnych, niedopuszczalne są zarzuty, które dotyczą ustalenia faktów lub oceny dowodów. Wyjątek stanowi sytuacja, gdy wraz z takim zarzutem następuje powołanie się na nowe fakty i dowody, których strona nie mogła powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji. Jak stanowi art. 505¹¹ § 2 k.p.c. sąd odwoławczy przeprowadza postępowanie dowodowe jedynie wtedy, gdy apelację oparto na późniejszym wykryciu nowych faktów lub dowodów, z których strona nie mogła skorzystać w postępowaniu przed

sądem pierwszej instancji. Oznacza to, że sąd odwoławczy w postępowaniu uproszczonym jest jedynie sądem prawa, o ile nie zachodzi przypadek wskazany w powołanym przepisie.

Z powyższych względów zarzuty powódki, w których polemizuje z oceną dowodów oraz ustaleniami faktycznymi Sądu pierwszej instancji nie mogą się ostać, zwłaszcza, że nie przedstawiono żadnych okoliczności i dowodów, których istnienie wykryto dopiero po wydaniu zaskarżonego orzeczenia.

Podzielić należało rozważania Sądu Rejonowego dotyczące niezasadności obciążenia pozwanej kosztami obsługi pożyczki w domu pozwanej. Wszelkie podniesione przez Sąd Rejonowy argumenty w tym zakresie uznać należało za trafne. Powódka nie przedstawiła w zakresie obciążenia pozwanej tymi kosztami żadnego dowodu mogącego udokumentować zasadność ich zasądzenia od pozwanej. Ocena prawidłowości dokonanej oceny dowodów nie ogranicza się do tego, że wyprowadzone na podstawie analizy zgromadzonego w sprawie materiału wnioski są odmienne od wniosków wyprowadzonych przez stronę, a polega na rozważeniu, czy przyjęte rozumowanie było prawidłowe. Oceny tej Sąd drugiej instancji dokonuje w oparciu o wymagania prawa procesowego, doświadczenie życiowe, reguły logicznego myślenia. Zauważyć jednocześnie należy, iż strona, która chce podważyć sędziowską ocenę dowodów, nie może ograniczyć się do przedstawienia własnej ich oceny, bądź wskazania stanu faktycznego, który zdaniem skarżącego odpowiada rzeczywistości. Jest to bowiem zwykła polemika, która nie może odnieść skutku. Konieczne jest wskazanie, umiejscowionych w realiach danej sprawy przyczyn, dla których ocena dowodów nie spełnia kryteriów określonych w art. 233 § 1 k.p.c., a zatem błędów logicznego rozumowania, sprzeczności oceny z doświadczeniem życiowym, braku wszechstronności, czy też bezzasadnego pominięcia dowodów, które prowadzą do wniosków odmiennych. Z taką sytuacją nie mieliśmy do czynienia w niniejszej sprawie.

Sąd Rejonowy logicznie wyjaśnił dlaczego nie uznał za zasadne żądania zasądzenia całej opłaty za obsługę pożyczki w domu. Argumenty powyższe Sąd drugiej instancji podzielił. Konsekwencją tego stanowiska było oddalenie także żądania odsetek wyliczonych od poszczególnych rat, zawierających pełną opłatę za obsługę pożyczki w domu.

Natomiast Sąd Okręgowy uznał za zasadny zarzut naruszenia art. 100 k.p.c. Sąd Rejonowy orzekł o wzajemnym zniesieniu kosztów procesu wobec częściowego tylko uwzględnienia roszczenia. Tymczasem powódka wygrała sprawę przed Sądem pierwszej instancji w 46,81% i poniosła koszty w kwocie 1.317 zł (opłata od pozwu 100 zł, opłata za czynności radcy prawnego 1.200 zł, opłata od pełnomocnictwa 17 zł), a więc należy jej się zwrot od pozwanej kwoty 616,48 zł. W razie częściowego uwzględnienia żądań pozwu zasadą jest stosunkowe rozdzielanie kosztów procesu. Wobec braku kosztów procesu po stronie pozwanej słusznym było obciążenie jej kosztami procesu na rzecz powódki w części przez nią przegranej.

W konsekwencji Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w punkcie III, tj. w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu i zasądził od pozwanej na rzecz powódki z tego tytułu kwotę 616,48 zł. W pozostałej części oddalił apelację, uznając ją za niezasadną.

Mając zatem na uwadze wskazane wyżej okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. orzekł, jak w wyroku.

O kosztach procesu za instancję odwoławczą orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. Sąd zasądził bowiem od pozwanej na rzecz powódki tylko opłatę od apelacji w kwocie 100 zł. O tym, w jakim stopniu strona wygrała lub przegrała sprawę decyduje rezultat przeprowadzonego porównania roszczeń dochodzonych z roszczeniami ostatecznie uwzględnionymi. Przy ocenie należy również uwzględnić ewentualną różnicę kosztów poniesionych przez każdą ze stron oraz różnicę w kosztach jaką powinna każda ze stron ponieść wskutek ostatecznego wyniku procesu. Apelacja powódki w zasadniczej części została uznana za niezasadną. Zmianie uległo jedynie rozstrzygnięcie o kosztach procesu. Powódka zatem powinna ponieść ryzyko związane z błędną oceną przysługującego jej roszczenia.

Bożena Charukiewicz